

"נקודה טובה מאס ישראלי" מסע בשבילי הרוח של עם ישראל

(גיליון מספר 48 - גיליון ראש השנה תשפ"א - א' תשרי תשפ"א, 19 לספטמבר 2020)

לע"נ אמו"ר ר' יוסף-חיים ב"ר יעקב רוט ז"ל

ב"ה

"נקודה טובה" לראש השנה - תפילת מלכויות

ימי הביניים היו ימים של חושך לאנושות. ימים של שיעבוד ושל עוני, של מחלות ושל מלחמות. אלף שנים שהחלו בנפילת האימפריה הרומית (476 לספירת האומות) והסתיימו במאה החמש עשרה, עם תחילת מהפכת הדפוס, גילוי אמריקה ע"י קולומבוס ועוד.

מאז ועד היום, עברה האנושות **סדרת מהפכות** שקידמה אותה אל **העת החדשה**. תקופת הרנסאנס (תחיה תרבותית, פילוסופית ואומנותית), המהפכה התעשייתית (1760), המהפכה האמריקאית (1776), המהפכה הצרפתית (1789), וכמבן גם פריחתו של המדע, שהחלה עם ניוטון - אבי הפיזיקה (1687).

כיום, **בעידן המודרני**, אנו נהנים מן הפירות של כל המהפכות הללו. משטרי המלוכה נפלו ומערכת המעמדות קרסה. ואנו כיום אזרחים בעלי חירות וזכויות, חיים תחת משטר דמוקרטי, הכולל ערכים של שוויון חברתי, חירות האדם ועוד מגוון זכויות.

האדם המודרני החי במדינות הרווחה, הינו בדרך כלל בריא, בעל תוחלת חיים ארוכה, בעל שעות פנאי רבות ותרבות פנאי מפותחת, בצד טכנולוגיה מתקדמת המקלה על חיי היום יום שלו ומעניקה לו איכות חיים גבוהה (מגורים, מיכשור ביתי חשמלי מתקדם, תקשורת, מולטי-מדיה, תחבורה, בריאות, מיזוג ומה לא...).

לעיתים נדמה לו לאדם (או לשליט), שהוא הוא המלך, השולט בעולמו. ויעידו על כך הפרוייקטים שיסודם בשגעון גדלות, כגון: מגדל אייפל בפריז, או האיים המלאכותיים ומגדל בורג'י חליפה שבדובאי ועוד ועוד.

עניינו של ראש השנה הוא מלכויות - היום בו אנו מקבלים את הקב"ה עלינו כמלך, ככתוב: **"אָמְרוּ לַפָּנִי בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה (את תפילת) מלכויות... כְּדֵי שֶׁתִּמְלִיכוּנִי עֲלֵיכֶם"** (ראש השנה, טז ע"א).

וקשה הדבר. כיצד האדם המודרני, השכלתן, הדעתן, איש התרבות היוצר והמפתח, איש הטכנולוגיה שהגיע לירח, העשיר והשבע, יהיה מוכן לקבל על עצמו את עולו, מלכותו ומצוותיו של **"מישהו" אחר**!?

תשובה לדבר נמצא בדבריו של דוד המלך בתהלים (פרק ח). בפרק זה מגדיר דוד המלך את האדם כשליט בעולם: **"וְתַחֲסֶרְהוּ מַעַט מֵאֲלֹהִים וְכָבוֹד וְהָדָר תִּעֲטָרְהוּ. תִּמְשָׁלְהוּ בְּמַעֲשֵׂי יְדִידָךְ כֹּל שְׁתָּה תַחַת רַגְלָיו"** (ו-ז).

האדם הוא המושל בעולם, וזהו **כבודו והדרו**. הוא שולט בחי בצומח ובדומם בכוח תבונתו והכל נמצא ממש **"תחת רגליו"**.

הוא חוקר, יוצר, מפתח וממציא ומנצל את איתני הטבע לצרכיו. ובכך - **בשלטונו** בעולם וביכולת **יצירתו**, הוא דומה לאלוקיו, בבחינת **"וְתַחֲסֶרְהוּ מַעַט מֵאֲלֹהִים"** - כמעט כמו הקב"ה.

"נקודה טובה מאס ישראל" מסע בשבילי הרוח של עם ישראל

אולם, עליו לדעת כי הוא רק דייר בעולמו של הקב"ה. וכל שיש לו - הדעת, הטכנולוגיה וכן הרשות והיכולת לשלוט בעולם, **מתנותיו של הקב"ה הן**.

וממשיך דוד המלך ואומר: **"מָה אֲנוֹשׁ כִּי תִזְכְּרֵנוּ וּבֶן אָדָם כִּי תִפְקְדֵנוּ"** (שם, ה). לו הקב"ה ח"ו לא היה פוקד אותנו **ומפקיד בידינו את מפתחות הבריאה**, היינו נשארים בני אנוש - קטנים וחלשים.

וכך, הביטוי **"תמטילהו במעשי ידיך..."** שנועד לכאורה להציג את גדלות האדם, הופך אצל דוד המלך ככלי להמחשת גדלותו של הקב"ה דווקא. **כי מכוחו של הקב"ה אנו פועלים**.

דוד המלך, החולם והלוחם, המשורר והבונה, עבר תלאות רבות בחייו. היו ימים בהם הוא נס על חייו והיו ימים בהם הוא שלט בישראל ביד חזקה. בכל ימיו, בטוב וברע, **הקב"ה היה נוכח ושותף** בכל רגע בחייו. ואכן, פרקי תהילותיו של דוד, מלאים בתפילה לעזרה מחד ובהודיה לה' ושבה, מאידך.

מלך שידע כי הוא לא בעל הבית האמיתי.

וכך, כאשר דוד המלך חותם את הפרק העוסק בגדלות האדם במילים: **"ה' אֲדַגִּילֵנוּ מִה אֲדִיר שְׁמֶךָ בְּכָל הָאָרֶץ"** (פס' י), אנו מבינים כי **זוהי ברכת המלכויות**. זוהי **קבלת עול מלכות שמים** אמיתית של דוד המלך.

האדם המודרני יכול וצריך להכיר בגדלותו של הקב"ה, דוקא מתוך גדלותו שלו עצמו. ההבנה והידיעה כי קיבלנו את כל הטוב הזה מידו הרחבה של הקב"ה, היא הנותנת לנו את היכולת לקבל על עצמנו עול מלכות שמים.

חז"ל עסקו בשאלה, מדוע אדם הראשון נברא רק בסוף מעשה בראשית. אחת התשובות היא, שאם תזווח עליו דעתו - אם הוא יתגאה ויהפוך להיות יהיר ושחצן, נוכל לענות ולומר לו: **"יתוש קדמך** במעשה בראשית" (סנהדרין לח ע"א). ולכן, כנראה אפילו היתוש יותר חשוב ממך.

ובימים אלה, בהם וירוס הקורונה (והפחד ממנו...) פוגע כה קשה בנו, בבריאותנו, בפרנסתנו ובאורחות חייו, קיבלנו שיעור אלוקי נוסף בנוסח **"יתוש קדמך"**, המעמיד את יחסי האדם מול בוראו, בפרופורציה הנכונה.

איך מביאים את ה"מלכויות" לידי ביטוי מעשי?

אחת התשובות היא, **לדעת לומר לקב"ה תודה**, על כל הטוב והשפע, לו זכינו מידו.

נחתום את המאמר בפרק ק' בתהלים, פרק קצר, שכל כולו הודיה.

מִזְמוֹר לְתוֹדָה הָרִיעוּ לַה' כָּל הָאָרֶץ. עֲבְדוּ אֶת ה' בְּשִׂמְחָה בְּאוֹ לִפְנֵי בְּרִנָּה... הוֹדוּ לוֹ בְּרִכּוֹ שְׁמוֹ. כִּי טוֹב ה' לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ וְעַד דָּר וְדָר אֲמוֹנָתוֹ.

פרק החורז ומחבר בין ההודיה לקב"ה - **"כי טוב ה' לעולם חסדו"**, לבין עבודת ה' בשמחה וברננה.

ובימים אלה של ראש השנה - של "מלכויות", של קבלת עול מלכות שמים, הבה נעשה זאת לא רק מתוך יראה, אלא גם מתוך שמחה והודיה.

"נקודה טובה מאסע ישראל" מסע בשבילי הרוח של עם ישראל

קוראים יקרים. ברצוני להודות לכם על השותפות בתפילות לרפואתו של בני יצחק אבינועם. ב"ה זכינו לנס של הצלה ורפואה. "הודו לה' כי טוב, כי לעולם תסדודו".

מרכת שבת טובה

נה טובה וכתובה וחתימה טובה

משה רוט

לכניסה או להסרה מרשימת התפוצה (במייל ו/או בווטסאפ), ניתן לפנות למייל: rothmoshe@gmail.com

ארכיון "נקודה טובה": http://www.pirsuma.com/nekuda_tova

נא לשמור על קדושת הגליון ולהכניסו לגניזה לאחר השימוש.

יש לך הערה או הארה? אשמח לקבל למייל הנ"ל. **אהבת? הפץ בין חברים.**